

Aan de gemeenteraad

Datum 22 november 2016
Onderwerp Projectplan Visie Landgoederen

Beste raadsleden,

Landgoederen en buitenplaatsen bepalen in belangrijke mate het aanzien van onze gemeente. Ook vormen ze een belangrijk motief voor een toeristisch bezoek of zelfs voor de beslissing in Renkum te gaan wonen. Zelfstandig beleid voor de Landgoederen en Buitenplaatsen als specifiek rood/groen cultuurhistorische fenomeen is pas in 2013 geformuleerd in de vorm van de Basisvisie Landgoederen. Met deze brief informeren wij u over de stappen die sinds 2013 zijn gezet en over de wijze waarop wij ons het vervolgtraject voorstellen.

Voorgeschiedenis

In 2009 ondertekende Renkum het Convenant Gelders Arcadië. Dat gebeurde in gezamenlijkheid met de vier overige landgoedgemeenten aan de Veluwezoom te weten Wageningen, Rozendaal, Arnhem en Rheden. Sinds 2015 is deze groep, op het vlak van Toerisme & Recreatie, uitgebreid met de gemeente Brummen. Een belangrijk uitvloeisel van dit convenant is het formuleren van gezamenlijk beleid in een visie voor de gehele groep van landgoedgemeenten.

Basisvisie Landgoederen en Buitenplaatsen 2013; karakteristiek en raadsbehandeling

De Basisvisie bestaat uit een tekstgedeelte en een bijlage. De ondertitel van de visie geeft de primaire koers weer; 'Beleven, benutten en beschermen'. In de bijlage zijn de achttien locaties geïnventariseerd die voor het Renkumse beleid relevant zijn. Per landgoed is in een matrix een SWOT-analyse gegeven en elke locatie is ten slotte op een daarmee corresponderende kaart opgenomen.

Bij de vaststelling heeft u in de beraadslagingen het oordeel uitgesproken dat deze visie aanvullingen behoefde en om die reden door u als 'basisvisie' is gelabeld. Bovendien is een motie aangenomen met de volgende strekking:

<i>Uw brief van</i>	<i>Uw kenmerk</i>	<i>Behandeld door</i>	
		Martijn Kok	
<i>Verzenddatum van deze brief</i>	<i>Ons kenmerk</i>	(026) 33 48 269	<i>Bijlage</i>
	43138		<i>Projectplan</i>

1. De opdracht aan ons college, aanvullend op het basisdocument een uitgewerkte visie, inclusief uitvoeringsplan, aan uw raad voor te leggen. U heeft onder meer aangegeven daarin een vertaling van bestaande waarden en ontwikkelingsmogelijkheden in een ruimtelijk plan; de geprioriteerde ambities; de bouwlocaties en de mogelijkheden voor economische ontwikkeling te willen terugzien.
2. Door particulier initiatief is de Wetenschapswinkel van de Wageningen Universiteit in 2013 gestart met het opstellen van een zogeheten Waardestellend onderzoek rondom de landgoederen. In het voorjaar van 2015 is het onderzoek door de griffie naar u gestuurd, via een link. U heeft aangegeven dat de uitgewerkte visie mede op het Waardestellend onderzoek moet worden gebaseerd.
3. Datzelfde geldt voor de overkoepelende Visie Gelders Arcadië, die in 2013 nog niet was voltooid.

Ontwikkelingen sinds 2013

De totstandkoming van de basisvisie heeft een positieve uitwerking gehad op het particuliere initiatief. Inmiddels is een groep enthousiaste inwoners aan het werk die zich richt op de 'Vier landgoederen op de Helling' (Hemelse Berg, Pietersberg, Oorsprong en Hartenstein te Oosterbeek). De werkzaamheden moeten leiden tot een visie op deze vier landgoederen, welke kan fungeren als specifieke inbreng voor het gemeentelijke slotdocument Visie Landgoederen.

Inmiddels is het Waardestellend onderzoek gepresenteerd (rapport "Renkumse Landgoederen en Buitenplaatsen 2015"). De belangrijkste uitkomst daarvan is niet zozeer een gedetailleerde opsomming van relevante details op de diverse locaties, maar meer de aanbeveling om te komen tot een meer gedragen landgoederenbeleid. De methodiek van de 'participatieve valorisatie' (het interactief bepalen van de waarden door uit te gaan van de mogelijkheden die een landgoed biedt voor cultureel, economisch of sociaal gebruik, waarbij tevens het eigenaarschap wordt overgedragen) zou daartoe een belangrijk hulpmiddel kunnen zijn.

De Visie Gelders Arcadië verkeert in de afrondende fase; tot medio november kunnen eigenaren en andere belanghebbenden op de concepttekst reageren.

Op 22 november 2016 is ons college akkoord gegaan met het projectplan om te komen tot een visie Landgoederen.

Projectplan

Doel van het projectplan is tweeledig. Ten eerste het inzichtelijk maken van het soort visie die wij voor ogen hebben. Ten tweede wat wij gaan doen om tot dit eindproduct te komen; de voltoide Visie landgoederen met bijbehorend uitvoeringsplan conform alle onderdelen van de motie. Beoogde moment van vaststelling is eind 2017.

Met de kaders uit het projectplan geven wij het project een duidelijke start. Wij willen daarmee de kaders (stip op de horizon) scherp formuleren alvorens het eindproduct op te stellen. Zo komen de doelstellingen en opzet ervan, alsmede de rol van de gemeente bij het tot uitvoering brengen, helder in beeld.

Beoogd eindproduct

De Basisvisie kan in z'n huidige vorm ongewijzigd blijven. Het traject dat nu start leidt tot een complement dat de Basisvisie aanvult op basis van de door u bepaalde uitgangspunten. Dit complement bevat zowel inspirerende kansenkaarten als een uitvoeringsplan.

Onderwerp

Projectplan Visie Landgoederen

Datum

22 november 2016

Ons kenmerk

43138

Pagina

2 van 3

Actuele discussie

Na het verschijnen van het Waardenstellend onderzoek (WUR) is er binnen en buiten de gemeentelijke organisatie discussie gevoerd over de rol van de lokale samenleving bij de totstandkoming van landgoederenbeleid en een gedragen uitvoeringsprogramma. Mobiliseren van de lokale samenleving is een wezenlijke bijdrage aan de ontwikkeling en herstel van cultuurhistorische waarden en de natuurwaarden daarbinnen. De boodschap van de WUR is ook dat juist deze aanpak helpt in de overgang van recreant/bezoeker naar die van mede-eigenaar. Overheid en de lokale samenleving hebben elkaar op dit vlak hard nodig.

Communicatie

Uitgangspunt in de communicatie is 'een goed plan is een gedragen plan'. Dat betekent dat wij zoveel mogelijk ophalen bij inwoners, landgoedeigenaren en andere stakeholders. Bij deze betrokkenen zit veel kennis en kunde. Wij willen daar gebruik van maken. Wij verwachten van hen een actieve verantwoordelijkheid en inzet. Dus initiatieven nemen, actief meedoen, oplossingen aandragen, anderen erbij betrekken, et cetera. Dit is een wezenlijk andere rolverdeling dan in het verleden het geval was.

Tot slot

Met deze brief hebben wij aangegeven wat onze marsroute is. Met het vaststellen van het eindproduct en uitvoeringsplan eind 2017 beschikken we straks over een sturingsinstrument waarmee gestelde doelen, ambities en kansen op het terrein van landgoederen en buitenplaatsen gerealiseerd kunnen worden. Het moet tegelijkertijd ruimte bieden voor gebiedsgerichte uitwerking door de juiste partijen.

Met vriendelijke groet,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN RENKUM
de secretaris,

A.E.J. (Jeroen) Steverink MBA

de wnd. burgemeester,

mr. H.L.M. (Hein) Bloemen

Bijlage: Projectplan Visie Landgoederen

Onderwerp

Projectplan Visie Landgoederen

Datum

22 november 2016

Ons kenmerk

43138

Pagina

3 van 3

Gemeente Renkum

Projectnaam: Visie Landgoederen		
Datum: november 2016	Typering project: Visievorming en kaders / randvoorwaarden voor ontwikkeling landgoederen.	Beoogde einddatum project: December 2017
Bestuurlijke opdrachtgever: E. Heinrich	Ambtelijke opdrachtgever: J.A.M. van der Molen	Opdrachtnemer: Team ROM, Martijn Kok
Initiatiefnemer:	Gemeente Renkum	
Bijlagen:	B&W voorstel Raadsbrief	

1. Projectdefinitie

Aanleiding

In 2013 is de basisvisie Landgoederen en Buitenplaatsen door de gemeenteraad vastgesteld. De ambitie om een visie Landgoederen en Buitenplaatsen op te stellen was opgenomen in het coalitieakkoord 2010-2014 en maakt onderdeel uit van het convenant dat in 2011 in het kader van het project Nieuw Gelders Arcadië is overeengekomen.

In het kader van het besluitvormingsproces over de basisvisie Landgoederen en Buitenplaatsen is een motie gediend die unaniem is aangenomen. Aan het college wordt opgedragen om aanvullend op de vastgestelde basisvisie Landgoederen en Buitenplaatsen 2013, op basis van het door de WUR uit te voeren waardestellend onderzoek uiterlijk ultimo 2014 een uitgewerkte visie, inclusief uitvoeringsplan, aan de Raad voor te leggen. De betreffende motie is opgenomen in bijlage I bij dit projectplan.

Het voorliggende projectplan voor de visie Landgoederen vormt het startschot voor de afronding van de gemeentelijke visieontwikkeling ten aanzien van de landgoederen en buitenplaatsen. Daarnaast gaat het projectplan in op een werkwijze om te komen tot uitvoering van de visie.

De essentie van de basisvisie Landgoederen en Buitenplaatsen 2013

De Visie Landgoederen en Buitenplaatsen 2013 is opgesteld vanuit een cultuurhistorische invalshoek met een erkenning dat de betekenis van de landgoederen en buitenplaatsen sterk verbonden is met natuur- en landschappelijke waarden. Het college ziet deze visie als een integraal document op hoofdlijnen met een dynamisch en uitnodigend karakter.

In het visiedocument formuleert het college vooral zijn ambitie en geeft het een denklijn op welke wijze aan deze visie uitwerking kan worden gegeven. Het visiedocument bevat geen uitvoeringsprogramma; het college stelt dat een dergelijk programma pas op te stellen is op het moment dat de eigenaren (in samenspraak met de gemeente) een ontwikkelplan voor hun terrein willen opstellen.

In de visie is de volgende ambitie geformuleerd:

De in de basisvisie gemaakte selectie van landgoederen en buitenplaatsen duurzaam "levend te houden" voor toekomstige generaties, rekening houdend met de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteiten van de landgoederen en buitenplaatsen, van hun directe omgeving en van het aangrenzende cultuurlandschap van de Veluwezoom.

Deze ambitie blijft in het vervolgtraject onveranderd.

Voor een nadere uitwerking is de volgende denklijn gehanteerd:

Behouden, en verbinden door beleven, benutten en beschermen.

De gemeente beoogde met de basisvisie landgoederen een aantal doelen te bereiken:

1. inzicht geven in de bestaande waarden en ontwikkelingsmogelijkheden van (onderdelen van) de Renkumse landgoederenzone;
2. duidelijkheid scheppen over hoe Renkum met haar landgoederenzone wil omgaan;
3. een beleidskader en een afwegingskader op hoofdlijnen bieden voor bescherming van bestaande waarden en voor toetsing van particuliere initiatieven;
4. een daartoe in aanmerking komende selectie van thema's uit het boek "Kansen voor Gelders Arcadië" te verwerken; het kansenboek, geschreven door het Gelders Genootschap, noemt de potenties van Gelders Arcadië en de daarin liggende buitenplaatsen en landgoederen;
5. een uitnodiging bieden voor particuliere ideeënvorming;
6. een onderbouwing geven voor de mogelijkheid om subsidies aan te spreken.

Waar staan wij nu

Inmiddels is er een tweetal rapporten over landgoederen en buitenplaatsen verschenen:

1. het rapport "Renkumse Landgoederen en Buitenplaatsen" van de Wetenschapswinkel van de WUR (2015); dit rapport bevat onder meer het waardestellend onderzoek;
2. de visie Gelders Arcadië (concept oktober 2016), van het Gelders Genootschap (onder meer in opdracht van de gemeente Renkum).

Daarnaast is ook de visie "4 Landgoederen op de Helling" in de maak door de Vereniging Vrienden van park Hartenstein, Stichting Dorpsplatform Oosterbeek en Stichting Ruimte Denken. Deze deelvisie is naar verwachting in maart volgend jaar gereed en vormt input voor de gemeentelijke visie.

Actuele discussie

Na het verschijnen van het rapport van de Wetenschapswinkel is er zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie veelvuldig discussie gevoerd over de rol van de lokale samenleving bij de totstandkoming van nieuw landgoederenbeleid en een gedragen uitvoeringsprogramma. De lokale samenleving zou uitgenodigd en gemobiliseerd moeten worden om bij te dragen aan de ontwikkeling en herstel van de cultuurhistorische waarden, alsmede de natuurwaarden daarbinnen, en kan zich daardoor ook eigenaar te voelen. In dit kader is het goed te beseffen dat de lokale overheid al lang niet meer de enige partij is bij de verdere ontwikkeling van de landgoederen. Het is goed te onderkennen dat er bij de samenleving ook veel kennis en kunde aanwezig is en de overheid nauwelijks middelen heeft om te investeren. Overheid en de lokale samenleving hebben elkaar nodig.

Participatie om initiatieven van de grond te krijgen en gedeeld eigenaarschap zijn dan ook belangrijke thema's bij de totstandkoming van de visie en uitvoeringsprogramma.

Doel plan van aanpak (hoofdstuk 2 van dit projectplan)

Het doel van het plan van aanpak is het inzichtelijk maken van wat voor eindproduct wij voor ogen hebben en wat wij gaan doen om te komen tot een visie Landgoederen en bijbehorende uitvoeringsprogramma's.

Beoogd resultaat/eindproduct

Het resultaat is een door de gemeenteraad vastgestelde visie Landgoederen. De visie dient eind 2017 te zijn vastgesteld.

De basisvisie kan als document ongewijzigd blijven. De visie Landgoederen wordt een afzonderlijk document aanvullend op de basisvisie. De visie Landgoederen bestaat naar verwachting uit een aantal onderdelen: een globale visie (waarin volledigheidshalve tevens de visieonderdelen uit de basisvisie zijn opgenomen), inspirerende kansenkaarten, een uitvoeringsplan en voorstellen om de visie tot uitvoer te brengen.

2. Plan van aanpak

Doelstellingen visie Landgoederen

De doelen uit de basisvisie zijn door de motie (bijlage I) en de hierboven genoemde actuele discussie gedeeltelijk gewijzigd. Hieronder worden de doelen opnieuw geformuleerd. Deze aangescherpte doelen vormen het vertrekpunt voor het opstellen van de visie Landgoederen en het bijbehorende uitvoeringsprogramma.

1. Het geven van een ruimtelijke vertaling van de bestaande cultuurhistorische-, landschappelijke- en ecologische waarden en ontwikkelingsmogelijkheden van (onderdelen van) de Renkumse landgoederenzone in onderlinge samenhang;
2. een beleids- en afwegingskader op hoofdlijnen bieden voor bescherming van bestaande waarden en voor toetsing van particuliere initiatieven; in dit kader wordt/worden:
 - prioriteiten aangeven die invulling geven aan het behoud van de kernwaarden van de landgoederen en buitenplaatsen;
 - de locaties aangegeven waar nieuwbouw wenselijk dan wel onwenselijk is;
 - aangegeven hoe, bij belangentegenstellingen tussen cultuurhistorische en natuurlijke waarden waaronder biodiversiteit, de belangenafweging zal plaatsvinden;
 - voorstellen gedaan voor instandhouding en bescherming van structuren door toepassing van de Erfgoedverordening;
3. de mogelijkheden en randvoorwaarden voor toekomstbestendige (economische) ontwikkeling van de landgoederenzone, rekening houdend het gestelde onder 1 en 2;
4. een daartoe in aanmerking komende selectie van thema's uit het boek "Kansen voor Gelders Arcadië" te verwerken;
5. een uitnodiging bieden voor particuliere ideeënvorming; participatie om initiatieven van de grond te krijgen en gedeeld eigenaarschap zijn belangrijke thema's bij de totstandkoming van de visie en uitvoeringsprogramma;
6. een onderbouwing bieden voor de mogelijkheid om subsidies aan te spreken.

Wat gaan we doen

Opstellen visie landgoederen

De gemeentelijke projectgroep Landgoederen stelt de visie landgoederen op. Input voor deze visie vormen de Visie Gelders Arcadië en het rapport "Renkumse Landgoederen en Buitenplaatsen" van de Wetenschapswinkel. Wij kunnen ons voorstellen dat analyse van de casco-elementen zoals deze zijn opgenomen in de visie Gelders Arcadië en de inventarisatiekaarten die horen bij de basisvisie zeer bruikbaar zijn.

Wij stellen voor de visie landgoederen globaal van karakter te houden. Ter illustratie: te herstellen zichtlijnen worden bijvoorbeeld met een pijl op de kaart aangegeven en niet nader geconcretiseerd. Het belang van duidelijke (wandel)routes in gebieden wordt aangegeven, maar waar deze routes precies komen te liggen, daar gaat de visie niet op in. Dat is uitwerking. De gemeentelijke visie blijft hierdoor beknopt en beperkt zich tot de essentie. Prioriteiten worden wel aangegeven, de visie is agenda zettend van karakter. Nadere uitwerking/concretisering van de visie vindt plaats in het kader van afzonderlijke projecten. Alle onderdelen van de motie komen in dit document aan de orde, maar worden niet uitgewerkt tot een gedetailleerd niveau. Ook deze uitwerking vindt plaats in het kader van concrete uitvoeringsgerichte projecten en initiatieven.

Een globale visie is passend, omdat:

- een globale visie past bij de rol die de gemeente kan spelen, namelijk die van regievoering, stimulering en facilitering. Voor de uitwerking van de visie is de gemeente afhankelijk van landgoedeigenaren, actieve burgers en andere partijen met initiatieven;
- een globale visie goed past bij de gemeentelijke besturingsfilosofie, omdat gemeente zichzelf "dwingt" om de kracht van het gebied te benutten;
- met een globale visie de gemeente zijn plek kent: de gemeente loopt eigenaren en gebruikers die met plannemakerij bezig zijn niet voor de voeten;
- discussies plaats vinden op een wat lager schaalniveau en gebiedsgericht zijn, waardoor maatwerk kan worden geleverd, de discussie vindt op het juiste moment plaats met de juiste partijen.

Opstellen inspirerende kansenkaarten

Voorgesteld wordt de visie te voorzien van inspirerende kansenkaarten die de verdere ontwikkeling van de landgoederen inzichtelijk maken. Deze kaarten zijn globaal en niet dwingend van karakter (immers, de kaarten mogen geen belemmering vormen voor in beginsel goede initiatieven!) en kunnen gebruikt worden als een inspirerend vertrekpunt bij gesprekken over concrete initiatieven. Voorts geven deze kaarten onder meer de ontwikkelingsmogelijkheden en de gemeentelijke prioriteiten aan waardoor sturing wordt gegeven richting (gemeentelijke) doelstellingen.

Opstellen uitvoeringsplan

De projectgroep stelt een uitvoeringsplan op en zorgt dat de maatregelen (financieel) uitvoerbaar zijn. Het plan geeft aan wat wij als gemeente in ieder geval willen. Voorbeelden van maatregelen zijn herstel van landschapselementen en maatregelen op het gebied van recreatie en toerisme, zoals de aanleg van klompenpaden.

Het uitvoeringsplan dient echter ook maatregelen te bevatten die gericht zijn op organisatorische aspecten om de doorontwikkeling van de landgoederen goed van de grond te krijgen. In de volgende alinea wordt hierop ingegaan.

Een regieteam landgoederen??

In hoofdstuk 1 is aangegeven dat participatie om initiatieven van de grond te krijgen en gedeeld eigenaarschap belangrijke thema's zijn bij de totstandkoming van de visie en de uitvoeringsprogramma's. Voorgesteld wordt dan ook te vertrouwen op de kracht van het gebied, de samenleving. Initiatieven van landgoedeigenaren, burgers en anderen worden gestimuleerd. Om de in het gebied aanwezige waarden tot leven te brengen wordt participatie bevorderd, waarbij initiatiefnemers recht van spreken en recht van handelen krijgen. Er is buiten de gemeente veel kennis aanwezig over de landgoederen en buitenplaatsen en de gemeente stimuleert dat deze kennis wordt benut in het kader van concrete projecten. De rol van de gemeente is vooral regisserend, faciliterend en ondersteunend.

Om het bovenstaande zorgvuldig te organiseren is het denkbaar in de toekomst een regieteam Landgoederen in het leven te roepen. Dit regieteam zou niet alleen een rol kunnen vervullen ten tijde van het opstellen van de visie Landgoederen. Juist niet: een dergelijk regieteam kan vooral belangrijk zijn om de visie tot uitvoer te brengen (gemeentelijk maatregelenplan en particuliere initiatieven door het externe veld).

Mocht uit het traject dat wij nu gaan doorlopen blijken dat een sterkere regie op de ontwikkeling van de landgoederen nodig is en een regieteam in het leven wordt geroepen, dan vormt het team hét loket voor alle initiatieven op de Renkumse Landgoederen. Burgers en andere organisaties weten precies bij wie ze moeten zijn. Het regieteam zou de volgende taken bevoegdheden kunnen hebben:

- beoordelen of doen laten beoordelen van particuliere initiatieven;
- faciliteren van initiatiefnemers, financieel/kennis/netwerk;
- verbinden van partijen;
- kennisontwikkeling en educatie;
- communicatie;
- organiseren van financiële middelen om initiatieven een duw in de rug te kunnen geven;
- opbouwen en onderhouden netwerk. De Wetenschapswinkel kan een belangrijke speler zijn in het netwerk op het gebied van ontwikkelen van gedeeld eigenaarschap, participatie én een bijdrage leveren aan het communicatieplan.

3. Projectorganisatie

Algemeen

Een projectgroep is verantwoordelijk voor het opstellen van de visie. Voorgesteld wordt naast de projectgroep een stuurgroep in het leven te roepen. De projectgroep legt verantwoording af aan de stuurgroep.

Stuurgroep

De stuurgroep voor dit project wordt gevormd door de ambtelijk opdrachtgever, de bestuurlijk opdrachtgever en de projectleider. De stuurgroep zal in beginsel niet separaat voor dit project bij elkaar komen; het project wordt meegenomen als agendapunt tijdens het PO. De projectleider houdt (bilateraal) zijn leidinggevende op de hoogte.

Projectgroep

De projectgroep is verantwoordelijk voor het laten bepalen van het ambitieniveau en het definiëren van beleidskeuzen, de aanlevering van gebiedsspecifieke gegevens en het laten doorlopen van bestuurlijke processen ten behoeve van besluitvorming. Daarbij is inbreng vereist vanuit diverse disciplines van de gemeente. Deze gemeentelijke disciplines schuiven aan bij overleggen van de projectgroep, al naar gelang de agenda. De kern van de projectgroep wordt tijdens het gehele project gevormd door onderstaande personen. Een globale urenraming plus bijbehorende kosten is tevens bijgevoegd.

Samenstelling werkgroep en urenraming

<i>Naam</i>	<i>Team</i>	<i>Rol, functie in het project</i>	<i>Urenraming</i>	<i>Uurtarief</i>	<i>Kostenraming</i>
Kok	ROM	projectleider	300	60	18.000,--
Lassche	ROM	Beleidsmedewerker cultuurhistorie, recreatie en toerisme	200	53	10.600,--
Mentink	BOR	Beleidsmedewerker landschap	75	53	3.975,--
Rutjes	ROM	Stedenbouwkundige	100	53	5.300,--
Donderwinkel		Communicatie	75	48	3.600,--
Houthuizen		GIS/kaarten	150	48	7.200,--
Totaal					€ 48.675,--

3. Projectbeheersing

Fasering

Tijdstip (deadline)	Actie	Actor/verantwoordelijke	Gereed ja/nee
November 2016	Afronden projectplan en plan van aanpak	projectleider	
November 2016	Vaststelling plan van aanpak door college	projectleider	
November 2016	Na besluitvorming: persbericht uit en informeren stakeholders over het proces	projectleider	
Start oktober 2016, gereed maart 2017	Start opstellen visie per landgoed en gesprek met stakeholders daarover (zie communicatie, stap 1)	projectgroep	
Januari/februari 2017	Expertmeeting gedeeld eigenaarschap	projectgroep	
Maart 2017	Visie 4 Landgoederen op de Helling gereed	Vereniging Vrienden van park Hartenstein/ Stichting Dorpsplatform Oosterbeek/Stichting Ruimte Denken	
Maart 2017	Expertmeeting economische dragers	projectgroep	
Mei 2017	Opstellen concept-visie	Projectgroep	
Juni/juli 2017	<ul style="list-style-type: none"> - Verzamelen reacties op de concept visie bij diverse stakeholders (zie communicatie, stap 2) - organiseren bijeenkomst breed publiek/ forum op www.renkum.nl/ (zie communicatie, stap 3) 	Projectgroep	

Oktober	Visie gereed	projectgroep	
November/december 2017	Vaststelling Visie Landgoederen	Vorbereiding: projectleider Vaststelling: raad	
Na vaststelling	Bekendmaking vaststelling in lokale pers/klankbordgroep en andere betrokkenen	projectleider	

Kwaliteit

De projectleider zal samen met teamleider ROM (ook ambtelijk opdrachtgever) zorgen voor de (inhoudelijke) kwaliteitsbewaking van het project. Hierbij zal ook zeker aandacht moeten zijn voor afstemming met andere beleidsvelden, zoals het landschaps- en cultuurbeleid.

Samenhang met het Landschapsbeleidsplan

Het in voorbereiding zijnde landschapsbeleidsplan beschrijft de (nieuwe) kaders en de wenselijke richting voor de landschappelijke ontwikkelingen en voor het behoud van landschap(pelijke waarden). Het landschapsbeleidsplan is een plan op een redelijk hoog abstractieniveau dat mede dient als onderbouwing van het verkrijgen van subsidies op het gebied van natuur en landschap. De onderwerpen uit de op te stellen visie Landgoederen hebben vele raakvlakken met het Landschapsbeleidsplan. Het is denkbaar de visie Landgoederen en het Landschapsbeleidsplan te integreren, maar dat maakt het onwerkbaar: de plannen wijken teveel van elkaar af qua detailniveau en onderwerp. Samenvoegen vertraagt ook het proces van vaststelling van het Landschapsbeleidsplan. De afstemming tussen beide planvormingstrajecten moet wel optimaal verlopen, zodat tegenstrijdigheden en hiaten worden voorkomen.

Inmiddels zijn de bewoners en andere stakeholders betrokken bij de totstandkoming van het Landschapsbeleidsplan. Er is ook informatie opgehaald die bruikbaar is voor de visie Landgoederen. Het communicatietraject visie Landgoederen zal goed moeten aansluiten bij het traject van het Landschapsbeleidsplan om te voorkomen dat wij mensen twee keer vragen mee te denken. De resultaten van het Landschapsbeleidsplan-traject vormen een vertrekpunt voor ons.

Communicatieplan

Uitgangspunt in de communicatie is 'een goed plan is een gedragen plan'. Dat betekent dat we zoveel als mogelijk ophalen bij inwoners, landgoedeigenaren en andere stakeholders. Bij landgoedeigenaren, inwoners, et cetera zit veel kennis en kunde en het belangrijk om de belangen van de stakeholders te kennen. Daar gaan we gebruik van maken. De gemeente heeft daarbij een regierol. Van de stakeholders wordt een actieve verantwoordelijkheid en inzet verwacht. Dus initiatieven nemen, actief meedoen, oplossingen aandragen, anderen erbij betrekken, et cetera. Dit is een wezenlijk andere rolverdeling dan in het verleden het geval was. Deze andere rolverdeling heeft consequenties voor de communicatiestrategie.

Communicatiestrategie

Communicatie speelt een bepalende rol in dit proces. De kernwoorden daarbij zijn draagvlak en vertrouwen. Goede informatie-uitwisseling is in iedere fase van het proces een voorwaarde voor draagvlak, en daarmee voor succes. Het uitgangspunt in de communicatie is dat stakeholders doelgericht worden betrokken om zoveel mogelijk wensen, ideeën en kansen voor duurzaam behoud en eventuele ontwikkeling van de landgoederen naar boven te halen.

Communicatiestappen

Stap 1:

Persoonlijk contact werkt het beste. Bij het opstellen van de visie organiseren wij gesprekken met stakeholders (landgoedeigenaren, deskundigen, omwonenden, andere initiatiefnemers, etc.). Deze gesprekken worden gevoerd op verschillende locaties binnen de gemeente, nabij de landgoederen. Er wordt een inventarisatie gemaakt van betrokken stakeholders. Zij worden door ons persoonlijk uitgenodigd. Dit is een arbeidsintensief proces, maar wel de beste manier om input te krijgen, inzicht te krijgen in de verschillende belangen en mensen bij het proces te betrekken.

Daarnaast worden er twee expertmeetings georganiseerd; gedeeld eigenaarschap en economische dragers. Deze meetings moeten nog nader worden uitgewerkt.

Stap 2:

De informatie die tijdens deze gesprekken boven tafel komt wordt gebruikt om een conceptvisie op te stellen. Er worden tevens concept kansenkaarten gemaakt evenals een concept uitvoeringsplan en er wordt bezien of een regieteam wenselijk is. Er wordt een beeld geschetst van wat er allemaal staat te gebeuren door externe veld en wat de belangen zijn.

Wanneer de conceptvisie af is, gaan we opnieuw in gesprek met hen die hebben deelgenomen aan de eerdere gesprekken. Van belang is om met stakeholders in contact te blijven. Laat ze bij het proces betrokken blijven en laat hun energie niet verloren gaan.

Stap 3:

Nadat de conceptvisie is opgesteld, wordt deze ook voor het grote publiek beschikbaar gesteld. Een soort forum op de website behoort daarbij tot de mogelijkheden. Op deze manier kunnen belangstellenden reacties en suggesties plaatsen, en met elkaar in discussie gaan. De mogelijkheden voor een laagdrempelig forum worden op dit moment onderzocht. Daarbij worden onder andere de ervaringen gebruikt die opgedaan zijn bij de ontwikkeling van het Landschapsbeleidsplan. Hierbij is gebruik gemaakt van een digitaal forum.

Waar ook aan kan worden gedacht is het organiseren van een bijeenkomst voor alle mensen die hebben meegedacht, ergens op een centrale plek in de gemeente (Kasteel Doorwerth?). Zo kunnen ze elkaar ontmoeten, leren ze elkaar kennen (bijvangst!) en kunnen er bijvoorbeeld een aantal thema's verder worden uitgediept. Mensen kunnen met elkaar in discussie. De resultaten van deze stap 3 worden meegenomen bij het afronden van de visie en het uitvoeringsplan/traject.

Stakeholders

Alle landgoedeigenaren en gebruikers, Vereniging Vrienden van park Hartenstein, Stichting Dorpsplatform Oosterbeek, Vijf Dorpen in 't Groen, Stichting Ruimte Denken, particuliere en institutionele eigenaren en terreinbeheerders als Geldersch Landschap, Staatsbosbeheer en

Zinzia Zorggroep, Stichting voor Heemkunde Renkum, buurgemeenten Arnhem en Wageningen (voor de locaties op verschillend grondgebied) en de inwoners van de gemeente Renkum.

4. Verklaring

Voor akkoord,

Bestuurlijke Opdrachtgever:	Ambtelijke Opdrachtgever:	Opdrachtnemer:
E. Heinrich	J.A.M. van der Molen	M.E. Kok
Datum:	Datum:.....	Datum:

Bijlage(n)

BIJLAGE I Motie

In het kader van het besluitvormingsproces over de basisvisie Landgoederen en Buitenplaatsen is een motie is gediend die unaniem is aangenomen. Aan het college wordt opgedragen:

- 1 Aanvullend op de vastgestelde basisvisie Landgoederen en Buitenplaatsen 2013, op basis van het door de WUR uit te voeren waardestellend onderzoek uiterlijk ultimo 2014 een uitgewerkte visie, inclusief uitvoeringsplan, aan de Raad voor te leggen. In deze visie, inclusief uitvoeringsplan, dient/dienen te zijn opgenomen:
 - a. De vertaling in een ruimtelijk plan van de cultuurhistorische -, landschappelijke- en ecologische waarden van de landgoederen afzonderlijk en in hun samenhang;
 - b. De geprioriteerde ambities die invulling geven aan het behoud van de kernwaarden van de landgoederen en buitenplaatsen;
 - c. De locaties waar nieuwbouw wenselijk dan wel onwenselijk is; Voorstellen voor instandhouding en bescherming van structuren door toepassing van de erfgoedverordening;
 - d. Hoe, bij belangentegenstellingen tussen cultuurhistorische en natuurlijke waarden waaronder biodiversiteit, de belangenafweging zal plaatsvinden;
 - e. De mogelijkheden en randvoorwaarden van economische ontwikkeling van de landgoederenzone;
- 2 Bij de ontwikkeling van de genoemde aanvullende visie de landgoedeigenaren en de betrokkenen van de klankbordgroep te betrekken;
- 3 De Raad in kennis te stellen van het waardestellend onderzoek van de WUR.